

**A Kúria
v é g z é s e**

Az ügy száma: Kvk.VI.39.406/2022/4.

A tanács tagjai: Dr. Kurucz Krisztina a tanács elnöke

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit előadó bíró

Dr. Vitál-Eigner Beáta bíró

A kérelmező: kérelmező1

(cím1)

A kérelmező képviselője: Dr. Enyedi Krisztián ügyvéd

(cím2)

Az eljárás tárgya: választási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: kérelmező

A felülvizsgálni kért határozat: Nemzeti Választási Bizottság 265/2022. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 265/2022. számú határozatát helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 10.000 (azaz tízezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A kifogás

[1] A kérelmező 2022. március 3-án elektronikus levélben felhívást kapott a (a továbbiakban: sajtótermék) főszerkesztőjétől, amely szerint „a sajtótermék bemutatkozási lehetőséget biztosít az országgyűlési képviselő-jelölteknek. A jelöltek szabadon választhatják meg, mit kívánnak elmondani magukról, de az önéletrajzok nem tartalmazhatják a politikai ellenfelek becsméréseit. (...) Vádaskodó, általunk ellenőrizhetetlen állításokat tartalmazó szövegek közlését jogunkban áll megtagadni. Kérjük szorítkozzanak saját személyük és eddigi tevékenységük bemutatására.”

[2] A sajtótermék a XXXI. évfolyam 6. számában a 2022. évi országgyűlési választáson a kerületben induló, és a felhívásra reagáló képviselő-jelöltek fényképfelvétele mellett rövid önéletrajzokat is megjelentette, a kérelmező fotóját azzal a megjegyzéssel tette közzé, hogy „csak fotót küldött, önéletrajzot nem, tevékenységét a vajdazoltan.hu oldalon és a Facebookon követhetik”.

[3] A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 208. §-a alapján eljárva a kérelmező 2022. március 25-én kifogást terjesztett elő Budapest 13. számú Országgyűlési Egyéni Választó Kerületi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OEVB) a sajtótermék megjelölt számában a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt, a választás tisztaságának megóvása és az e) pontban szabályozott jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveinek megsértése miatt.

[4] Kifogásában előadta, hogy a megadott határidőn belül megküldte fényképfelvételét és válaszirátát, amely szerint a lapban képviselői munkájáról korábban az olvasók nem olvashattak, a sajtótermék az elvárható feladatát: az eltérő vélemények ütköztetését nem végzi el, nem lehet az aktuális többség propaganda felülete, utalt a 2018-as országgyűlési választáshoz kapcsolódóan a sajtótermék esélyegyenlőséget sértő tevékenységére, annak szankciójára, illetőleg közzétette honlapjának, Facebook oldalának elérhetőségét.

[5] Hangsúlyozta a Kvk.III.37.502/2018/2. számú kúriai döntésre utalással, hogy a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontjának megsértése azok részéről valósult meg, akik arról döntöttek, hogy a válaszirátában részéről előadottak a sajtótermékben ne jelenjenek meg.

[6] A Ve. 2. § (1) bekezdés *e)* pontjának sérelmével kapcsolatban hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 1:5. §-ára, a Kúria Kvk.IV.37.359/2014/2., Kvk.I.37.394/2014/2. számú határozataira, az Alkotmánybíróság 3279/2019. (XI. 5.) AB számú határozatára és a BH 2014.12.376. számú eseti döntésre. Álláspontja szerint a sajtótermék cselekményével kampányidőszakban a Ve. 139. § (1) bekezdése szerinti visszaélésszerű joggyakorlást valósított meg, mivel a bemutatkozó szöveg közzétételét megakadályozta anélkül, hogy annak okát megjelölte volna. A jelöltek mindegyike politikai programja bemutatására használta a megjelenés lehetőségét.

[7] Kérte a Ve. 218. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontja alkalmazásával a jogsértés tényének megállapítását, a sajtótermék eltiltását a további jogsértéstől, továbbá a Ve. 152. § (2) és (3) bekezdései alapján maximális összegű bírság kiszabását, illetve a Ve. 152. § (1) bekezdés *b)* pontja értelmében a médiatartalom-szolgáltató kötelezését arra, hogy a legközelebbi számban a jogsértő közléshez hasonló módon tegye közzé a határozat rendelkező részét.

Az OEVB határozata

[8] Az OEVB 24/2022. (III. 28.) számú határozatával a kifogást elutasította.

[9] Indokolása szerint a sajtótermék a megadott szerkesztési elvek szerint valamennyi jelölt számára objektív szempontok alapján, azonos módon és tartalommal biztosított bemutatkozási lehetőséget. A kérelmező által a szerkesztőségnek megküldött anyagot értékelve megállapította, hogy az nem felel meg a megkeresésben foglalt feltételeknek, nem tartalmaz önéletrajzi jellegű információt és konkrétumot eddigi képviselői tevékenységéről, elképzeléseiről. A többi képviselőjelölt bemutatkozó anyagát a főszerkesztői megkeresésben foglaltakkal összhangban terjesztette elő. Utalt az Alkotmánybíróság 3096/2014. (IV. 11.) AB számú határozatára, a Kúria Kvk.I.37.394/2014/2., Kvk.III.38.223/2019/4., Kvk.II.37.236/2018/4. számú végzéseire.

[10] Az OEVB megállapította, hogy a kérelmező fényképfelvétele a sajtótermék hivatkozott számában megjelent, mellette saját honlapjának a címe és a Facebook oldalára történő figyelemfelhívás is, mellyel a képviselőjelölti bemutatása megvalósult. A főszerkesztőnek megküldött anyag publikálásának elmaradása nem okozott érdeksérelmet, mivel az sem önéletrajzi elemeket, sem képviselői elképzeléseiről adatot nem tartalmazott.

Fellebbezés

[11] A kérelmező fellebbezést nyújtott be az OEVB határozatával szemben a Ve. 2. § (1) bekezdés *a)* pontjára, 14. § (1) bekezdésére, 43. § (1) bekezdésére hivatkozással. Álláspontja szerint az OEVB helytelenül állapította meg, hogy bemutatkozó anyaga nem felel meg a szerkesztőség által támasztott feltételeknek, mivel annak rögzítésével, hogy az olvasók nem értesülhettek eddigi képviselői munkájáról - melyeket példálózó jelleggel felsorolt –,

valójában számot adott képviselői tevékenységéről. Emellett a beadvány más jelöltekről információt nem tartalmazott, politikai ellenfeleit nem becsmérelte. Utalt az NVB 2018. április 6-ai 682/2018. számú határozatára, a Kúria Kvk.II.37.236/2018/4. számú döntésére, és kifejtette, hogy az önkormányzati lapok szerkesztési gyakorlatát választási kampányidőszakban a Ve. követelményei korlátozhatják, így a sajtótermék szerkesztősége önéletrajzi adatok hiánya miatt nem utasíthatja el egy jelölt választási bemutatkozását. Az OEVB nem vette figyelembe, hogy az újságban róla megjelent szöveg megtevesztette a választókat, a bemutatkozást valójában tartalmi indokok miatt nem közölte.

A Nemzeti Választási Bizottság határozata

[12] A Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) 265/2022. számú határozatával az OEVB határozatát helybenhagyta.

[13] Indokolásában - hivatkozva a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 203. § 60. pontjának és a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 1. § 6. pontjának „sajtótermék” fogalmi meghatározására - megállapította, hogy a sajtótermék kiadóját sem a Ve., sem az Mttv., sem az Smtv. nem kötelezi választási programot bemutató hirdetések, bemutatkozó anyagok közzétételére, azt saját elhatározásából vállalta, mely körben szerkesztési szabadság illeti meg, ez különbözteti meg e sajtótermék fogalmakat a Ve. 146. § b) pontja szerinti politikai hirdetéstől.

[14] Megállapította, hogy a sajtótermék célja nem a választópolgári akarat szabad kifejezésének korlátozása volt, nem a szavazással kapcsolatban merült fel jogsérelem. Az, hogy a sajtótermék nem jelentette meg a kérelmező válaszirátát, nincs hatással a szavazás lefolytatására, így a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jogsérelemet érdemben értelmezni nem tudta.

[15] A Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjának sérelmével kapcsolatban rögzítette, hogy a sajtótermék által biztosított megjelenési lehetőség nem a Ve. 146. § b) pontja szerinti politikai hirdetés, azonban mindenképpen kampányeszköznek tekinthető, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére.

[16] A kérelmező válaszirátának elemzése alapján megállapította, hogy az a sajtótermékkel kapcsolatos kritikai hangvételi írás, nélkülözi a választásra utaló, szavazásra, támogatásra ösztönző tartalmat, a klasszikus bemutatkozáshoz tartozó elemeket.

[17] Utalt a Kúria Kvk.II.39.355/2022/3. számú végzésére, mely egyértelműen állást foglalt abban, hogy a politikai hirdetés esetén a szerkesztői szabadság korlátozott, míg politikai hirdetésnek nem minősülő bemutatkozási lehetőség esetén a szerkesztői szabadság központi tényező. A kérelmező a választási kampány folytatásához fűződő joga címén nem jogosult meghatározni, illetve felülírni a sajtótermék által érvényesíteni kívánt szerkesztési elveket, nem korlátozhatja a tartalom szerkesztésének jogosultságát.

A bírósági felülvizsgálati kérelem

[18] Az NVB határozatával szemben a kérelmező nyújtott be bírósági felülvizsgálati kérelmet, annak megváltoztatását kérte a kifogásban foglaltaknak megfelelően.

[19] Megsértett jogszabályi rendelkezésként a Ve. 14. § (1) bekezdésére, a 2. § (1) bekezdés *a)* és *e)* pontjaira hivatkozott.

[20] Az érintettség alátámasztása körében előadta, hogy az országgyűlési képviselők 2022. évi általános választásán a Budapest 13. számú OEVB 1/2022. (II. 16.) számú határozata szerint jogerősen nyilvántartásba vett jelölt, az NVB az általa benyújtott fellebbezés tárgyában hozta meg határozatát, melynek következtében a választási jogsértés jogkövetkezmények nélkül marad, mely egyéni képviselőjelölti választási esélyeire is kihat.

[21] Vitatta az NVB álláspontját, mely szerint a választások tisztaságának megóvására vonatkozó alapelv csak akkor értelmezhető, ha az hatással van a szavazás mikéntjére, módjára és lefolyására, ezzel szerinte ellentétes kúriai döntésekre hivatkozott (BH 2014.380., Kúria Kvk.II.37.391/2018/4., Kvk.V.37.941/2016/3.).

[22] Utalt arra, hogy a sajtótermék nem csak megfosztotta a bemutatkozás lehetőségétől, hanem a fényképe mellett közzé tett szöveg alkalmas arra, hogy negatív színben, hanyagnak, a kerületi újság olvasóival szemben közömbösnek tüntesse fel, mely nyilvánvalóan megvalósítja a Ve. 2. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti alapelv sérelmét.

[23] A jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvéhez kapcsolóan sérelmezte, az NVB figyelmen kívül hagyta azt a körülményt, hogy a sajtótermék kiadója Budapest Főváros XVI. kerület Önkormányzata. A Kúria következetes joggyakorlata szerint a közpénzből működtetett, közfeladatot ellátó sajtótermékek esetében a szerkesztői szabadság korlátozottan érvényesül (Kvk.38.048/2019/5., Kvk.37.236/2018/4., Kvk.37.394/2014/2.). Nem vonta kétségbe, hogy a kerületi önkormányzat lapja nem köteles a képviselőjelöltek bemutatkozására lehetőséget biztosítani, azonban ha így tesz, akkor a bemutatkozás közlését csak előzetesen megismerhető objektív feltételektől teheti függővé. A politikai szereplő véleménynyilvánítási szabadságába tartozik, hogy saját magát, politikusi munkásságát miként kívánja bemutatni a jelöltek számára felkínált keretek között. Egy közpénzen fenntartott és ekként kiegyensúlyozott tájékoztatásra köteles médiatartalom-szolgáltató nem jogosult a bemutatkozás tartalmának értékelésére, annak közlését akkor tagadhatja meg, ha a tartalom nyilvánvalóan jogellenes.

[24] A Kúria felhívására a sajtótermék főszerkesztője jogi képviselő nélkül eljárva tett nyilatkozatot, mely a Ve. 223. § alapján joghatályosnak nem minősül.

A Kúria döntése és jogi indokai

[25] A kérelmező bírósági felülvizsgálati kérelme nem alapos.

[26] A kérelmező Ve. 222. § (1) bekezdése szerinti érintettségére kétség nem merült fel, azt a Kúria elfogadta.

[27] Az NVB határozatát a Kúria a Ve. 231. § (4) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértések alapján vizsgálta felül.

[28] A Kúria álláspontja szerint az NVB határozata indokolásában részletes, a valósággal egyező tényállást rögzített, arra a Ve. 2. § (1) bekezdés *a)* és *e)* pontjait megfelelő értelmezéssel alkalmazva jogszerű döntést hozott.

[29] Az alapelvi hivatkozások közül a Kúria elsőként a Ve. 2. § (1) bekezdés *e)* pontjában foglalt, a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvének - kérelmező szerint állított - sérelmét vizsgálta.

[30] A Legfelsőbb Bíróság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (régí Ve.) alapján is állást foglalt abban a kérdésben (Kvk.III.37.107/2008/2., Kvk.IV.37.468/2006/2., Kvk.III.37.211/2006/3.), hogy a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvi sérelme akkor állapítható meg, ha a választásban érintett résztvevők a választással kapcsolatos jogaikat oly módon gyakorolják, hogy egyes tények elhallgatásával, vagy elferdítésével megkísérlik a választókat megtéveszteni és ezáltal politikai ellenfeleik választási esélyeit csökkenteni.

[31] A Kúria a Ve. alkalmazásával a Kvk.IV.37.359/2014/2., és a Kvk.I.37.394/2014/2. számú végzéseiben a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvéhez kapcsolódóan kimondta, a rendeltetésszerű joggyakorlás a joggal való visszaélés törvényi tilalmát rögzítő polgári jogi szabályozásból kiindulva az egész jogrendszert, így a Ve. szabályait is átható követelmény: a jogintézményekkel azok címzettjei célhoz és tartalomhoz kötötten élhetnek. Csak az a joggyakorlás élvez törvényi védelmet és elismerést, amelyben a jogosultság formális előírásain túl annak valódi tartalma is felismerhető. A rendeltetésszerű joggyakorlás sérelme több a jogsértés megállapíthatóságánál: abban felismerhetően meg kell nyilvánulnia annak a szándéknak, amely a formális jogkövetés égisze alatt a jogintézményben rejlő tartalom kihasználására irányul.

[32] Kérelmező szerint a jogsérelem esetében azáltal következett be, hogy a sajtótermék a válasziratát nem jelentette meg és valótlan tartalmú tájékoztatást tett közzé azzal, hogy önéletrajzot nem küldött.

[33] A Kúria vizsgálta, hogy a sajtótermék a képviselőjelöltek bemutatkozó dokumentumainak közzététele kapcsán követett-e el olyan szándékos jogsértést, amely alapján az alapelvi sérelem megállapítható.

[34] Kérelmező maga sem vitatta, hogy a sajtótermékben biztosított megjelenési lehetőség nem a Ve. 146. § b) pontja szerinti politikai hirdetés, így nem vonatkoznak rá a Ve. 148. § (1)-(4) bekezdései szerinti közzétételre vonatkozó szabályok, és a sajtótermék maga határozhatja meg az alapjogok, illetve a Ve. feltételrendszeréhez igazodóan, mit és milyen módon tesz közzé. Jogában áll a meghatározott tartalmak megjelenését megtiltani, a jelen esetre vonatkoztatva a képviselő-jelöltek bemutatkozó anyagának tartalmát, a felhívásban szereplő szempontrendszert ellenőrizni.

[35] Az Alkotmánybíróság a szerkesztői szabadságot érintő alkotmányossági kérdéseket több esetben vizsgálta, rögzítve, hogy a sajtótermékek nem szankcionálhatók az általuk nyújtott tájékoztatás jellege, minősége miatt. Ez alól a közhatalmi szerv által fenntartott közpénzből működtetett sajtótermékek jelenthetnek kivételt, mivel tevékenységük mind a helyi közhatalom gyakorlása, mind a felhasznált közpénzek miatt más kapcsolatba hozható a társadalom tagjainak tájékozódási jogával. Erre tekintettel az ilyen sajtótermék által nyújtott tájékoztatásra mégis előírhatók bizonyos követelmények {3096/2014. (IV. 11.) AB határozat [35]-[36] bekezdés}.

[36] A Kúria Kvk.I.37.394/2014/2. és Kvk.III.37.236/2018/4. számú végzéseiben rögzítettek értelmében a közpénzből fenntartott önkormányzati lapok szerkesztési gyakorlatát választási kampányidőszakban a Ve. követelményei korlátozhatják.

[37] A sajtótermék a közzétett felhívás szerint önéletrajzot, személyes bemutatkozást várt, tiltotta a politikai ellenfelek becsmérést, a vádaskodást, arra hívta fel a figyelmet, hogy a jelöltek saját személyük és tevékenységük bemutatására törekedjenek, mert az ezzel ellentétes szövegek közlését meg fogja tagadni.

[38] Ez a felhívás kifejezetten egyenlő feltételek mellett, azonos módon biztosított lehetőséget valamennyi kerületi képviselő-jelöltnek a megjelenésre, tevékenységük, elképzeléseik bemutatásával. A kérelmező maga sem hivatkozott arra, hogy bármely jelölt a felhívásban foglaltakhoz képest eltérő feltételekkel jelent volna meg a sajtótermékben. Éppen akkor nem biztosította volna a sajtótermék az egyenlő feltételeket, ha a felhívásban foglaltak teljesítését nem kontrollálja.

[39] Az NVB helytállóan vizsgálta, hogy a kérelmező válasziratában foglaltak megfelelnek-e a felhívásban rögzített, valamennyi kerületi képviselőjelölt tekintetében megfogalmazott, azonos tartalmú feltételnek.

[40] A kérelmező válasziratából megállapítható, hogy az - a meghatározott szempontokkal szemben - önéletrajzi adatokat egyáltalán nem, csak a sajtótermékkel kapcsolatos kritikát tartalmazott. Ez önmagában ugyan nem tiltott, azonban nem feleltethető meg annak a szempontrendszernek, amit a sajtótermék a megjelenés kapcsán előírt. A feltételrendszer egyértelműségét, teljesíthetőségét alátámasztja az a körülmény is, hogy öt képviselőjelölt közül négy bemutatkozó anyaga megfelelt a felhívásban foglaltaknak.

[41] A sajtótermék által közzétett „csak fotót küldött, önéletrajzot nem” szöveg a kérelmező hivatkozásával ellentétben nem valótlan, mivel a kérelmező anyaga önéletrajzi adatokat valóban nem tartalmazott és nem felelt meg a szerkesztési elveknek.

[42] Hangsúlyozza továbbá a Kúria, hogy a sajtótermék a kérelmező fotóját, elektronikus elérhetőségét közzétette, mindezek teljesítése nem volt ellentétes a kiírt feltételekkel.

[43] A Kúria mindezek alapján megállapította, hogy a sajtótermékkel nem követtek el olyan szándékos jogsértést, ami a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét sértette vagy sérthette volna, amelyről az NVB határozatában tény- és jogszerűen döntött.

[44] A Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontját, a választás tisztaságának megóvására vonatkozó alapvető a kérelmező szerint azok sértették meg, akik arról döntöttek, hogy az általa előadottak ne jelenjenek meg.

[45] A Kúria a KvK.II.39.260/2022/5. számú döntésében hangsúlyozta, a választás tisztaságának megóvása át kell, hogy hassa a választás teljes folyamatát, melyből fakadóan sokszor más választási eljárási alapelvekkel együtt, azokkal összefüggésben merül fel. A bírói joggyakorlat alapvetően a szavazás titkosságával hozta ezt az elvet összefüggésbe (Kvk.VI.37.942/201/2.), valamint a jóhiszemű és tisztességes joggyakorlás mellett a kampányszerzők adattartalma vonatkozásában jelölte meg (Kvk.V.37.941/2016/3).

[46] Jelen esetben minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy a sajtótermék célja nem irányult a választópolgári akarat korlátozására és a választók megfélemlítésére, az alapelv nem a szavazással összefüggésben merült fel. Helytállóan hivatkozott az NVB. határozatában arra, hogy a szavazás lefolytatására nem volt hatással, így a Kúria az ügyben a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontjának sérelmét nem állapíthatta meg.

[47] Mindezek folytán a Kúria az NVB határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

[48] *Politikai hirdetésnek nem minősülő, a sajtótermék által biztosított - kerületi újságban megjelenő - képviselőjelölti bemutatkozás esetén nem sérülnek a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjaiban foglalt alapelvek, amennyiben a jelölt által benyújtott anyag nem felel meg a felhívásban előre meghatározott, valamennyi érintett által ismert, azonos szempontrendszernek.*

Záró rész

[49] A kérelmező az eredménytelen felülvizsgálati kérelme alapján köteles a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt – az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (5) bekezdése szerint meghatározott mértékű – illeték megfizetésére a Ve. 228. § (2) bekezdése, valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 101. § (1) bekezdésében, 102. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően.

[50] A végzés elleni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

[51] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Ve. 229. § (2) bekezdésének megfelelő nemperes eljárásban bírálta felül.

Budapest, 2022. április 8.

Dr. Kurucz Krisztina sk. a tanács elnöke

Dr.	Bernáthné	dr.	Kádár	Judit	sk.	előadó	bíró
	Dr. Vitál-Eigner Beáta sk. bíró						

A kiadmány hitelül:
tisztviselő

...